

boeres Kræfter, og at dette foretagende kun kan og bør komme istand som et almeensfolkekirkeligt.

Jeg har tidligere i sin Tid i et ikke meget bekendt Blad, nemlig „Christeligt Folkeblad“, henledet Opmærksomheden paa denne Gjenstand, og for omtrent 5 Aar siden blev den sat i Bevægelse af den daværende Sognepræst ved et Andragende til Ministeriet, der optog den med Interesse; men den stødte paa uventede Hindringer hos Kirkeierne, navnlig de paa Holmsland boende Sognemænd i Nysogn, der ikke alle vare villige til at give Stip paa den Deel af Kirketinden, som faldt paa Klitten. Derved kom Sagen til at gaae til Hvile; men hvile bør den ikke, førend den er ført til en forønsket Afgjørelse, den Afgjørelse, som baade disse fjernede Klitboeres religiøse Lary og Folkekirkens Værdi fordre med usvigelig Styrke. Og, da Holmslands Præstekald nu just er ledigt, har jeg troet at maatte henvende den Forespørgsel til den høitærede Minister, om han er betænkt paa at benytte den nærværende Vacance til at forberede Dprettelsen af et særskilt Pastorat paa Holmslands eller Nysogns Klitstrækning.

Til denne specielle Forespørgsel har jeg troet at kunne knytte den almindeligere: om den høitærede Minister er tilfands at ville benytte indtrædende Vacancer til paa adskillige Steder at foretage eller dog forberede hensigtsmæssigere Omannecteringer, og især til at høre den, fornemmelig i Viborg og Aalborg Stifter stedfindende, uforsvarlige Forening af 3 Sogne til eet Pastorat, tilmed uden residierende Capellanie. At der paa mange Steder vilde kunne foretages heldige Omannecteringer, ikke mindre i Sognebeboernes end i Sognepræstens Interesse, vil vistnok almindelig erkjendes. En Annæret paa en Miil og derover et naturligt længere end det fra nogen af Siderne kan ønskes, og ved en Omannectering vil paa mange Steder en betydelig Forkortelse kunne opnaaes, selv om et og andet Præstekald derved maatte blive mindre, ja maaskee et nyt blive at oprette. Som et oplysende Exempel fra den mig

bedst bekendte Egn vil jeg tillade mig at anføre følgende: 3 Vølling Herred, Ringkjøbing Amt, ligge Nabofoagnene Vester-Herning og Sadding, der begge ere Annexer. Kirkerne i disse Sogne, der ere beliggende i en Afstand af en god Miil fra Præstegaardene i de respective Hovedfogne, Deibjerg og Vølling, ere kun fjernede en Fjerdedeel eller en Trediedeel Miil fra hinanden, og Samfærdslen frembyder ingen Vanskelighed. Disse 2 Sogne synes saaledes passende at kunne forenes til eet Pastorat. Deibjerg Sogn maatte da ene udgjøre eet Pastorat, Jaster Sogn (nu forenet med Borris) lægges som Annex til Vølling (Afstanden er kun som mellem B. Herning og Sadding), og Borris Sogn blive alene, hvormed dette vidtøstige, baade af Stjern Na og Borgod Na gennemfkaarne Sogn vilde være vel tjent. Jeg skal imidlertid ikke videre forfølge denne Sag, da det ved Besættelsen af Herslev-Biuf Sognekald for nylig tagne Forbehold synes at vise, at Ministeren har sin Opmærksomhed henvendt paa dette Forhold.

Desto stærkere skal jeg fremhæve den sidste Deel af Forespørgselen om Pastoraterne paa de 3 Sogne. Saadanne Pastorater findes ikke sjeldent i Viborg og Aalborg Stifter (i de andre Stifter ere de ikke talrige), hvorimod det hører til Sjeldenhederne, at de foruden Sognepræsten ogsaa have en residierende Capellan. Hvor dette sidste ikke er Tilfældet, er den lovlige Orden den, at Præsten hver Søndag og Helligdag kun prædiker i de to Kirker, medens der i den 3die er „Messesald“, hvorved Kirkesangeren forelæser en Prædiken, om der ellers bliver nogen Gudstjeneste, saa at ethvert Sogn i Pastoratet kun i de to Tredieele af Kirkeåret har ordentlig ritualmæssig Gudstjeneste. Et saadant Forhold forekommer mig aldeles uforsvarligt og uføreneligt saavel med Folkekirkens Værdi som med Beboernes religiøse Lary. Man vil maaskee svare, at det er nødvendigt for Præsternes Skyld, da, hvor en saadan pastoral Forening finder Sted, Sognene efter Regelen ere saa smaa, at to af dem ikke kunne afgive den fornødne Indtægt til Præstens anstændige Løn; men jeg siger da, at dette Forsvar er ligesaa uforsvarligt som Sagen selv, da Pastoratet